

State Enterprise Review : รายงาน

www.sepo.go.th

สาขาเกษตร

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ไตรมาส 3 ประจำปี 2552 (1 เม.ย. 52 – 30 มิ.ย. 52)

“เป็นองค์กรที่บริหารจัดการด้านการตลาดอย่างเป็นธรรม เพื่อนำไปสู่ความผาสุกของเกษตรกร”

สถานะการดำเนินงาน

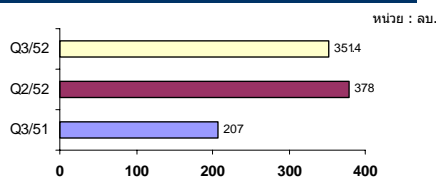
อ.ต.ก. ควรทำแผนการตลาดเพื่อเพิ่มรายได้ในงานธุรกิจให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ และทบทวนบทบาท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อมูลทั่วไป

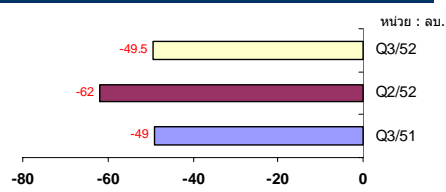
สังกัด: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการ: นายอรรถ อินทลักษณ์
กรรมการผู้แทน กค.: นายณพงศ์ ศิริขันธ์กุล
ผู้อำนวยการ/CEO: นายบุญรัตน์ เลิศโกมลสุข (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 29 เมษายน 2552)
CFO: นางลาววัลย์ ปรากฏะพันธ์
จำนวนพนักงาน: 413 คน (พนักงานประจำ 323 คน ลูกจ้างประจำ 52 คน และลูกจ้างชั่วคราว 38 คน)
Website: www.mof.or.th

ข้อมูลด้านการดำเนินงาน

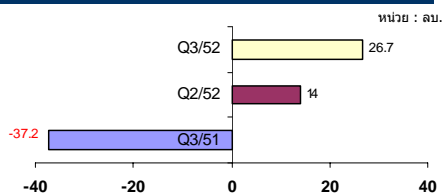
รายได้รวม 351.4 ลบ.

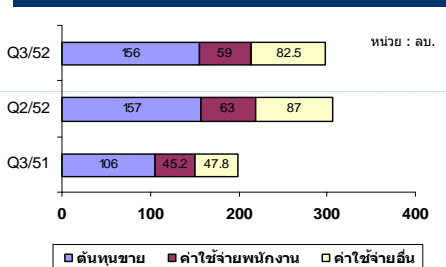
EBITDA -49.5 ลบ.

กำไรสุทธิ 26.7 ลบ.

ค่าใช้จ่ายรวม 297.5 ลบ.

ที่มา : งบการเงินเบื้องต้นของ อ.ต.ก. ปี 2552

- อ.ต.ก. เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังปี 2552 ตั้งแต่วันที่ 16 มีนาคม ถึง 31 กรกฎาคม 2552 ยกเว้นภาคใต้ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงกันยายน 2552 ระยะเวลาถือถอน 4 เดือน นับจากเดือนที่รับจำนำ (ระยะเวลาโครงการวันที่ 16 มีนาคม ถึงเดือนธันวาคม 2552) ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการช่วยเหลือเกษตรกรและให้การดำเนินงานมีความรวดเร็ว คล่องตัว คณะกรรมการ อ.ต.ก. จึงมีมติเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2552 อนุมัติใช้เงินทุนสำรองจำนวน 10 ลบ. ในการดำเนินโครงการ
- คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กชช.) และคณะอนุกรรมการระบายข้าวสาร ได้อนุมัติให้ อ.ต.ก. จำหน่ายข้าวสารในสต็อกรัฐบาลเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2552 ทั้งสิ้น 637,802.98 ตัน มูลค่ารวม 9,632,787.26 บาท
- คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2552 ให้ทำลายลำไยอบแห้งค้างสต็อกปี 2546/2547 โดยให้กระทรวงเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและตั้งคณะทำงานขึ้นมาดำเนินการ ซึ่งจากการสำรวจปริมาณลำไยตัวเลขตามทะเบียนรับจำนำขณะนี้มีจำนวน 4.6 หมื่นตัน กระจายอยู่ใน 59 โกดังในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน น่าน ดาก เชียงราย เชียงใหม่ และลำปาง โดยจะใช้งบประมาณในการทุบทำลายทั้งสิ้น 94 ลบ.
- แนวทางการบริหารสินทรัพย์ อ.ต.ก.
สินทรัพย์ที่ อ.ต.ก. มีอยู่เป็นสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคที่ดินสำหรับดำเนินงานนโยบายรัฐ เช่น การเก็บรักษาขี้เถ้า จึงอยู่ในทำเลที่ยากต่อการพัฒนาเชิงธุรกิจ อ.ต.ก. จึงได้จัดทำแนวทางการบริหารทรัพย์สิน โดยการเก็บรักษาสินค้าตามโครงการนโยบายรัฐบาล และให้เอกชนเช่า ทั้งนี้ คณะกรรมการ อ.ต.ก. ได้เห็นชอบแนวทางในการบริหารสินทรัพย์และแผนปฏิบัติการแล้ว เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2552
- การแต่งตั้งผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร มีมติในการประชุม ครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2552 และในการประชุม ครั้งที่ 3/2552 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2552 เห็นชอบให้แต่งตั้ง นายบุญรัตน์ เลิศโกมลสุข ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตามความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 23 เมษายน 2552 เป็นต้นไป

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

ปีงบประมาณ

หน่วย: ล้านบาท

	2551	9M/51 (ค.ย.50 - มิ.ย. 51)	9M/52 (ค.ย.51 - มิ.ย. 52)	%Chg	เม.ย.-มิ.ย. 52	เม.ย.-มิ.ย. 51	%Chg	ม.ค.-มิ.ค. 52	%Chg (QoQ)
งบดุล									
สินทรัพย์รวม	25,968	9,687	28,913	198%	28,913	9,687	198%	26,504	9.09%
เงินสด	1,293	2,406	5,508	129%	5,508	2,406	129%	2,875	91.6%
หนี้สิน	25,632	9,376	28,540	204%	28,540	9,376	204%	26,160	9.10%
ทุนรวม	336	311	373	19.9%	373	311	19.9%	344	8.37%
กำไร(ขาดทุน)สะสม	151	132	169	27.7%	169	132	27.7%	141	19.6%
งบกำไรขาดทุน									
รายได้รวม	875	605	940.6	55.5%	351.4	207	69.8%	378	(7.04%)
รายได้จากการดำเนินงาน	403	308	445.5	44.6%	156.5	107	46.3%	157	(0.32%)
ค่าใช้จ่ายรวม	736	537	817.4	52.2%	297.5	199	49.5%	307	(3.09%)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	487	474	630	32.8%	208	158	31.6%	221	(5.97%)
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	206	150	179.4	19.6%	59.1	50.2	17.7%	63	(6.64%)
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	0	0	0	N.A.	0	0	N.A.	0	N.A.
EBITDA	(74)	(149)	(177.5)	(19.1%)	(49.5)	(49)	(1.0%)	(62)	20.15%
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	10	17	7	(59.5%)	2	2	0.0%	2.21	(9.50%)
ดอกเบี้ยจ่าย	183	132	106.4	(19.4%)	27.2	45.2	(39.8%)	57	(52.3%)
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	0	0	0	N.A.	0.0	0	N.A.	0	N.A.
กำไรสุทธิ	(44)	(64)	16.8	126%	26.7	(37.2)	172%	14	90.7%
อื่นๆ									
รายได้นำส่งรัฐ/เงินปันผล	0	0	0	N.A.	0	0	N.A.	0	N.A.
เงินอุดหนุนจากงบประมาณ	7.75	154	7.77	(95.0%)	1.36	56.3	(97.6%)	11.1	(87.7%)
งบลงทุน (เป้าหมาย)	40.2	26	41.2	27.3%	27.3	9.56	11.1%	9.06	
งบลงทุนเบิกจ่าย	18.2	13	14.1	3.47%	4.78	8.1	8.1%	8.1	
อัตราการเบิกจ่าย (%)	45.3%	50.0%	34.2%	12.7%	50.0%	89.4%			
อัตราส่วนทางการเงิน									
ROA	(0.17%)	(0.88%)	0.08%	0.37%	(1.54%)	0.21%			
ROE	(13.1%)	(27.4%)	6.01%	28.6%	(47.8%)	16.3%			
D/E (เท่า)	76.3	30.1	76.6	76.6%	30.1	76.0			
Net Profit Margin	(5.03%)	(10.6%)	1.79%	7.60%	(18.0%)	3.70%			

ที่มา : งบการเงินที่ สดจ. รับรองแล้วถึงปี 2551 และงบการเงินเบื้องต้นไตรมาสที่ 3 ปี 2552

หมายเหตุ : %Chg เป็นการเปรียบเทียบระหว่าง

- งวดเก้าเดือนปี 2552 กับงวดเก้าเดือนปี 2551
- งวดไตรมาสที่ 3 ปี 2552 กับงวดไตรมาสที่ 3 ปี 2551
- งวดไตรมาสที่ 3 ปี 2552 กับงวดไตรมาสที่ 2 ปี 2552

www.sepo.go.th

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง

State Enterprise Review : รายงาน

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ไตรมาส 3 ประจำปี 2552 (1 เม.ย. 52 – 30 มิ.ย. 52)

นโยบายของรัฐวิสาหกิจ

Statement of Direction (SOD)

พัฒนาระบบการบริหารจัดการสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ เพื่อรักษาระดับราคาสินค้าเกษตร และเป็นศูนย์ข้อมูลพืชผลการเกษตรให้เกษตรกรที่มีประสิทธิภาพและบริหารจัดการองค์การด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล มี 3 โครงการต่อเนื่องจากปี 2550 คือ

- โครงการสนับสนุนสินเชื่อในการจัดหาปุ๋ยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ปี 2544 เป้าหมายการให้กู้ 281 ลบ. ซึ่ง อ.ต.ก. ได้รับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานร้อยละ 2 (อยู่ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้และติดตามหนี้)
- โครงการสนับสนุนสินเชื่อในการจัดหาปุ๋ยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรปี 2546/2547 เป้าหมายการให้กู้ 255 ลบ. อ.ต.ก. ได้รับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานร้อยละ 1 (อยู่ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้และติดตามหนี้)
- โครงการจัดตลาดลำไยปี 2547 โดยรับซื้อลำไย (ร่วง) เพื่ออบแห้งจากเกษตรกร (อยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการทำลายลำไยอบแห้งค้างสต็อกตามมติคณะรัฐมนตรี)

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล มี 1 โครงการ คือ

- เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) มีมติรับจำนำข้าวพันธุ์ในโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปีฤดูการผลิตปี 2552 ราคา 11,800 บาท/ตัน เป้าหมายปริมาณจำนำ 2.5 ล้านตัน ให้ อ.ต.ก. ดำเนินการ 1.25 ล้านตัน โดยรับฝากและออกใบประทวน และ ธ.ก.ส. รับจำนำใบประทวนจากเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ระยะเวลาจำนำตั้งแต่วันที่ 16 มีนาคม ถึง 31 กรกฎาคม 2552 ยกเว้นภาคใต้ ระยะเวลาจำนำเดือนกรกฎาคม ถึงกันยายน 2552 ระยะเวลาไถ่ถอน 4 เดือน นับจากเดือนที่รับจำนำ (ระยะเวลาโครงการวันที่ 16 มีนาคม ถึงเดือนธันวาคม 2552) และ อ.ต.ก. จะได้รับค่าบริหารจัดการ 45 บาทต่อตัน (ณ 30 มิถุนายน 2552 ดำเนินการรับจำนำแล้ว 1.1 ล้านตัน)
- คณะกรรมการการระบายข้าวสาร มีมติเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2552 ให้นำข้าวสารในสต็อกรัฐบาลด้วยหลักการประมูล โดยวิธีการเสนอราคาและเงื่อนไขการรับมอบเพื่อส่งออกต่างประเทศ ในช่วงเดือน พฤษภาคม – กรกฎาคม 2552 โดย อ.ต.ก. มีข้าวสารที่จะระบายรวมทั้งสิ้น 3,046,524.72 ตัน

ภารกิจของโครงการธุรกิจ ดังนี้

โครงการตลาดกลางพหลโยธิน การพัฒนาผลิตภัณฑ์อินทรีย์ภายใต้ตราสินค้าของ อ.ต.ก. โครงการจำหน่ายข้าวสารให้หน่วยราชการ และการจัดหาตลาดต่างประเทศเพื่อรองรับผลผลิตการเกษตร

ข้อมูลสำคัญที่สำคัญ

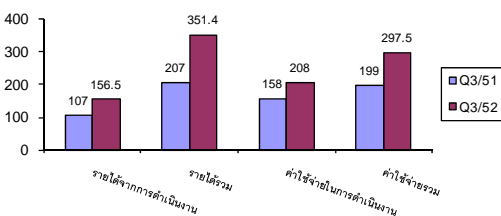
เปรียบเทียบงบการเงินโครงการธุรกิจและโครงการนโยบาย

รายการ Q3/52 (หน่วย : ลบ.)	โครงการธุรกิจ	โครงการนโยบาย	งบรวม
รายได้รวม	189.1	162.3	351.4
ค่าใช้จ่ายรวม	228.6	68.9	297.5
ดอกเบี้ยจ่าย	0	27.2	27.2
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	(39.5)	66.2	26.7

เปรียบเทียบรายได้จากการดำเนินงานและรายได้อื่น Q3/52

เปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่าย Q3/52 และ Q3/51

ผลการประเมินผลปี Q3/2552

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ค่าจริง
ตัวชี้วัดทางการเงิน		
1. กำไรสุทธิ (งบธุรกิจ) ขาดทุนลดลง ลบ.	ร้อยละ 10	26.7
2. ค่าใช้จ่ายรวมต่อรายได้รวม (งบธุรกิจ) ลดลง ร้อยละ	ร้อยละ 4.0	N.A.
ตัวชี้วัดไม่ใช่ทางการเงิน		
1. ความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงาน (กิจกรรม)	ร้อยละ 80	N.A.
2. การแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระจากโครงการที่มีเงินยืมจากคชก. และกรมส่งเสริมการเกษตร (กิจกรรม)	Board อนุมัติทุกโครงการ	N.A.
3. การปรับโครงสร้างบุคลากรและอัตราค่าจ้าง (วัน)	150	N.A.

ผู้จัดทำ : นางสาวเมษลรร แสนคำแก้ว
 กลุ่ม : ส่วนพัฒนารัฐวิสาหกิจกลุ่มเกษตรกร
 หัวหน้ากลุ่ม : นางอภิญญา บุคลิกการ
 โทรศัพท์ : 0-2298-5880-9 ต่อ 6623
 วันที่จัดทำ : 30 สิงหาคม 2552

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- Q3/52 อ.ต.ก. มีผลการดำเนินงานกำไรสุทธิจำนวน 26.7 ลบ. โดยมีกำไรจากงานนโยบายจำนวน 66.2 ลบ. แต่ขาดทุนจากงานธุรกิจจำนวน 39.5 ลบ.
- รายได้รวม Q3/52 มีจำนวน 351.4 ลบ. (มาจากงานธุรกิจ 189.1 ลบ. และงานนโยบาย 162.3 ลบ.) เพิ่มขึ้นจาก Q3/51 จำนวน 144.4 ลบ. คิดเป็นร้อยละ 69.8 เนื่องจาก อ.ต.ก. มีรายได้เพิ่มจากการขายเชื้อ-สินค้าฟาร์ม และสามารถเพิ่มการจัดเก็บค่าเช่าที่ตลาดพหลโยธิน ตลาดสัตว์เลี้ยง อีกทั้งยังได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาลในงานนโยบาย
- ค่าใช้จ่ายรวม Q3/52 มีจำนวน 297.5 ลบ. (จากงานธุรกิจ 228.6 ลบ. และงานนโยบาย 68.9 ลบ.) เพิ่มขึ้นจาก Q3/51 จำนวน 98.5 ลบ. คิดเป็นร้อยละ 49.5 เนื่องจากต้นทุนขายในงานธุรกิจที่เพิ่มขึ้นซึ่งสอดคล้องกับยอดขายที่เพิ่มขึ้น
- แม้ว่า อ.ต.ก. มีกำไรสุทธิ 26.7 ลบ. แต่เมื่อพิจารณาในส่วนของโครงการธุรกิจ พบว่ามีผลการดำเนินงานขาดทุน 39.5 ลบ. ทั้งนี้เป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารที่สูง (ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานโดยคิดเป็นร้อยละ 70.8 ของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร) จึงทำให้มีผลการดำเนินงานในโครงการธุรกิจขาดทุน ดังนั้น อ.ต.ก. จึงควรบริหารจัดการด้านบุคลากรที่ดำเนินงานธุรกิจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมของ อ.ต.ก. (ROA) ใน Q3/52 อยู่ที่ ร้อยละ 0.37 เพิ่มขึ้นจาก Q3/51 ที่มี ROA ติดลบร้อยละ 1.54 เป็นผลมาจาก อ.ต.ก. บริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่จำนวน 28,913 ลบ. มีประสิทธิภาพดีขึ้น เป็นผลมาจากการใช้ประโยชน์จากที่ดินคลังสินค้าในส่วนภูมิภาค โดยการให้เช่าหรือขายสินทรัพย์ ก่อให้เกิดรายได้รวม 351.4 ลบ. ในขณะที่มีค่าใช้จ่ายรวม 297.5 ลบ. ทำให้ อ.ต.ก. มีกำไรจากการดำเนินงานอยู่ที่ 26.7 ลบ. ซึ่งทำให้ อ.ต.ก. มีอัตราส่วนผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้น (ROE) ใน Q3/52 อยู่ที่ ร้อยละ 28.6 และ Net Profit Margin อยู่ที่ ร้อยละ 7.6 ด้วย
- EBITDA ใน Q3/52 ติดลบ 50 ลบ. แต่มีกำไรสุทธิ 26.7 ลบ. เนื่องจาก อ.ต.ก. มีรายได้จากการดำเนินงาน 156.5 คิดเป็นร้อยละ 44.54 ของรายได้รวม ในขณะที่มีรายได้อื่น 194.9 ลบ. คิดเป็นร้อยละ 55.46 ของรายได้รวม ซึ่งส่วนใหญ่มาจากรายได้เงินชดเชยค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากรัฐบาลเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการตามนโยบายรัฐบาล 86.7 ลบ. และรายได้ค่าบริการโครงการตามนโยบายรัฐบาล 51.6 ลบ.

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปการดำเนินงาน

- อ.ต.ก. มีภารกิจหลัก 2 ด้านคือ การดำเนินการตามนโยบายที่ได้รับจากรัฐบาล เช่น การพยุงราคาและรับจำนำสินค้าเกษตร รวมถึงการให้สินเชื่อ แก่เกษตรกร ส่วนภารกิจอีกด้านคือ การดำเนินการในเชิงธุรกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและให้เกิดความครอบคลุมในการดำเนินการของ อ.ต.ก. เช่น การดำเนินการตลาดกลางและการจัดหาปัจจัยการผลิตจำหน่ายในราคายุติธรรมแก่เกษตรกร

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนารัฐวิสาหกิจ

- อ.ต.ก. ควรทบทวนธุรกิจเชิงรุก เพื่อเพิ่มรายได้ในเชิงธุรกิจและการสร้างงานในองค์กร โดยให้มีบุคลากรที่ประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อประเมินถึงสถานการณ์หรือแนวโน้มของเศรษฐกิจการเกษตรในอนาคต รวมถึงการทราบข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร แล้วนำมาประยุกต์ใช้หรือการจัดทำแผนธุรกิจขององค์กร
- อ.ต.ก. ควรทบทวนบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานให้ชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานกับหน่วยงานอื่น (เช่น อคส. เป็นต้น) และทำให้การบริหารงานมีทิศทางที่ชัดเจนและต่อเนื่อง
- อ.ต.ก. มีทรัพย์สินอยู่ในส่วนภูมิภาคที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ได้แก่ คลังสินค้าและไซโลที่ไม่ได้ใช้งาน ที่ดินที่ยังว่างเปล่า อ.ต.ก. จึงควรทบทวนแผนการใช้ทรัพย์สิน เช่น การให้เช่า การจำหน่ายทรัพย์สินหากใช้งานไม่เต็มประสิทธิภาพ